

ابراهیم گلستان بر پرده آثارش

عاطفه دهرویه

آثار داستانی
آذر، ماه آخر پاییز، ، مجموعه هفت داستان کوتاه
شکار سایه، ۱۳۳۴ مجموعه ۴
جوی و دیوار و تشنه، ۱۳۴۶ مجموعه ۱۰ داستان کوتاه
مد و مه، ۱۳۴۸ مجموعه ۳ داستان کوتاه
اسرار گنج دره جنی، ۱۳۳۵ داستان بلند
خروس، ۱۳۷۴ داستان بلند
گفته ها، ۱۳۷۷ داستان بلند
از روزگار رفته حکایت، ۱۳۸۳ داستان بلند چاپ نخست در مجموعه مد و
مه
در گذار روزگار، ۱۳۹۵ مجموعه ۸ داستان از دو مجموعه شکار و سایه
و جوی و دیوار تشنه
نامه به سیمین، ۱۳۹۵ نامه گونه
برخوردها در زمانه برخورد، ۱۴۰۰ مقاله و گزارش
مختار در روزگار، ۱۴۰۱ داستان
آثار سینمایی
خشت و آینه، در ۱۳۴۳ در استودیو فیلم گلستان ساخته شده است. این
فیلم در ۲۲ دی ماه ۱۳۴۴ در سینما رادیوسیتی تهران اکران شد
اسرار گنج دره جنی، در ۱۳۵۳ کتابی نیز به همین نام بر اساس آن
فیلم نوشته است. فیلم کنایات مکرری به روحیه مدرنیزاسیون آمرانه
شاه و روند نوسازی سطحی او دارد.
یک آتش، از مجموعه مستندهای وی و به روایتی شاهرخ گلستان است که
در فاصله های ۱۳۳۶ تا ۱۳۴۱ ساخته شده است.
موج و مرجان و خارا، فیلم مستند ایرانی به کارگردانی مشترک
ابراهیم گلستان و آلن پندری است که در ۱۳۴۱ ساخته شد. فبه سفارش
شرکت ملی نفت ایران ساخته شد و درباره عملیاتی است که در ۴ برای
توسعه منطقه نفتخیز گچساران و رساندن خط لوله نفت آن به خارک
انجام شده
تپه های مارلیک، فیلم مستند ایرانی در ۱۳۴۲ است. نسخه ترمیم شده و
با کیفیت این مستند در هفتاد و ششمین دوره جشنواره بین المللی فیلم
ونیز در ۲۰۱۹ به نمایش درآمد
گنجینه های گوهر، فیلم مستند در ۱۳۴۵ منتشر شد. مهدی سمیعی، رئیس

وقت بانک مرکزی ایران از شاه اجازه می‌خواهد از جواهرات سلطنتی فیلمی تهیه شود تا به مناسبت بیست و پنجمین سلطنت، هدیه بانک باشد به شاه.

دریا، فیلم سینمایی داستانی ایرانی ساخته شده در ۱۳۴۱ بود. این فیلم که قرار بود براساس داستان «دریا طوفانی شده بود» اثر «صادق چوبک» ساخته شود به دلایلی که نیمه کاره ماند. از قطره تا دریا، فیلم مستند در ۱۳۳۲ است. چشم‌اندازها، مجموعه فیلم مستندی است که از ۱۳۳۶ تا ۱۳۴۱ ساخته شد. گلستان این مجموعه فیلم را برای کنسرسیوم نفت ساخت.

ترجمه‌ها

مارکس و خلاصه‌ای از مارکسیسم ولادیمیر لنین، شرکت چاپ شعله و رخصتیت بین‌المللی انقلاب اکتبر ژوزف استالین، نامه مردم - ۱۳۲۵
زندگی خوش کوتاه فرنسیس مکومبر ارنست همینگوی - امیرکبیر - ۱۳۲۸
هکلبری فین مارک تواین، روزن، کلاغ ۱۳۳۳
کشتی‌شکسته‌ها استیفن کرین، ویلیام فالکنر، استیفن وینسنت بنه، آنتوان چخوف، ارنست همینگوی، کانون دنیا و هنر، آگاه، کلاغ ۱۳۳۴
مرگ ماکسول بودنهایم‌جنگ هنر و ادب امروز - ۱۳۳۵
از نامه‌های فلورگوستا و فلوربر، صدف ۱۳۳۷
مرغانی که می‌دانمخوان رامون خیمه نز، دفترهای روزن ۱۳۴۷
مرگ دورادور خورگه گوئیلن، دفترهای روزن ۱۳۴۷
دون ژوان در جهنم جرج برنارد شاو و آگاه، کلاغ ۱۳۵۴

گفتگوها

نوشتن با دوربین گفتگو با پرویز جاهد اختران - ۱۳۸۴
از روزگار رفته گفتگو با حسن فیاد ثالث - ۱۳۹۵

مقالات و یادداشت‌ها

در فارس چه می‌گذرد

اتم و سیاست اتمی

احزاب سیاسی فرانسه در برابر قانون اساسی

ارنست همینگوی نویسنده بزرگ آمریکائی

شعر

قیصر، سرمشق کاملی از مسعود کیمیائی برای مسعود کیمیائی

حرف‌هایی برای دانشجویان دانشگاه شیراز

نیما

هوشنگ پزشک نیا

روایتی عتیق از کتاب پیدایش

زن باکره
سیر سقوط یک امکان
از راه و رفته و رفتار
سی و بیشتر با مهدی اخوان
بیست و هشت پنج سی و دو
به یاد اپریم
حرمت نگه نداشتن
سیروس آتابای
پایان این نماد نیکی کم همتا
درباره کتاب نوشتن با دوربین
هما یون - تک
حزنی غرنده در زبانی پاک
دیداری از گوشه‌های رشد در روزگار دگرگونی
رشد یک نوطی تقدیر یک محیط
گفت و گو با خویشتن
تاریخ را از پیش نمی‌نویسند
طفلك طبری
رفتنش از یک جمع، کند و برید و شکست
در مرگ مردی که خواهان پاک‌گویی به پاک‌خواهی بود: قاسم هاشمی
نژاد به روایت ابراهیم گلستان
پرتی تفاوت دارد با پستی
هما یون صنعتی و حزب توده و فرانکلین و شاه و گل سرخ
من اهل تعزیه نیستم
حرف ملکی کار خود را کرد
چهارصد شکسپیر

خروس
داستان بلندی از ابراهیم گلستان نویسنده ایرانیست که نسخه کامل
آن نخستین بار ۱۳۷۴ در ات‌روزن در نیوجرسی و لندن و سپس در ۱۳۸۴
توسط ات‌اختران در تهران منتشر شد. تکه‌هایی از نسخه اول خروس
۱۳۵۹ خورشیدی در مجله لوح چاپ شده بود. داستان خروس روایتی از
احوالات دو مهندس نقشه‌بردار است که برای کار به جزیره‌ای می‌روند،
اما از ماشین‌جا می‌مانند و به ناچار و طبق گفته‌ی راهنمایان در
خانه‌ی کدخدا مقیم می‌شوند. در اقامت یک‌شبه‌ای آن‌ها اتفاقات عجیب و
غریبی رخ می‌دهد که مایه‌ی نمادین بودن داستان را بیشتر می‌کند.
ماجرای یک خروس شروع می‌شود؛ خروسی که از دید اهالی خوف دارد و
هر زمان اذان می‌گوید و هیچ‌کس هم حریفش نیست. خروس بی‌شک یک اثر

نمادین است. اما نمادپردازی در آن به حدی نرسیده که ما را از بطنِ ماجرا دور کند. و با یک کتابِ غیرقابل درک روبرو باشیم. بلکه کاملاً واقعی و ملموس است خروس داستانی تمثیلی است که بر وقوع تغییرات اجتماعی دلالت می‌کند و دست به نمایاندن خرافات، نادانی و پلشتی زندگی آدم‌های داستان می‌زند. وجه تمثیلی خروس برگرفته از وجه رئالیستی آن است. جملاتی از کتاب خروس

من فکر می‌کردم چه فایده دارد حرف - یا سکوت هم، حتی؟ حساب باید تو کار باشه نه احساسات گفتم: از هم جدا نیسن، الگوی هر دو پیش هرکسی به عینه فقط یکیه. هر حساب از حسّه. از هم جدا نیسن. شر این جوریه که خرده خرده میشه عادت. شر این جوریه به راه میفته.